

Premijerski sat – 24. april 2019.

Klub poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore

Luiđ Škrelja

POSLANIČKO PITANJE

Gospodine predsjedniče,

Šta je Vlada uradila na planu unaprjeđenja kvaliteta života i poštovanja prava radnika u dosadašnjem dijelu mandata?

OBRAZLOŽENJE

Više puta ste govorili o smanjenju nezaposlenosti i insistirali na podatku da je broj zaposlenih u posljednje dvije godine povećan za oko 11 hiljada te da je politika DPS-a i njenih koalicionih partnera u posljednjih više od 10 godina doprinijela okolnosti da se danas u Crnoj Gori živi bolje nego ikada u njenoj istoriji. Složićemo se da je to veliki uspjeh jedne politike i da se na takvim temeljima sada mora još dinamičnije razvijati cjelokupno društvo. Uzimajući u obzir činjenicu da je Crna Gora od najmanje razvijene republike velike Jugoslavije, a kasnije izdržavana republika SR Jugoslavije dospjela na leadersko mjesto u regionu po visini prosječne plate, po procentu rasta BDP-a, po broju direktnih stranih investicija. Ti uspjesi su zasluga pametnog vođstva DPS-a i koalicionih partnera u kontinuitetu. Vlada na čijem ste čelu daje snažan doprinos nastavku unapređenja ukupne slike crnogorske ekonomije. U susret 1. maju, Prazniku rada, vjerujem da je pravi trenutak da govorimo o položaju radnika u Crnoj Gori.

ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Poštovani Predsjedniče,
Poštovani Potpredsjednici,
Generalni sekretare,
Uvaženi poslanici,
Gospodine Škrelja,

Drago mi je što ste postavili ovo pitanje i posebno cijenim Vaše obrazloženje koje se tiče rezultata ukupne ekonomske politike koji, slažem se sa Vama, daju značajno više prilika i nove mogućnosti za naše građane i kvalitet njihovog života. Drago mi je da se to u Parlamentu čuje od poslanika, da o tome samo ne govori Vlada, odnosno nadležni resori.

Zahvaljujem na pitanju, posebno zbog činjenice da ste ga postavili u susret prazniku rada, koji, prema podacima Zavoda za zapošljavanje, dočekujemo sa oko 15 hiljada zaposlenih više u odnosu na početak našeg mandata. Dakle, nekoliko hiljada više nego što ste Vi naveli u Vašem pitanju.

Pojednostavljeno, u prethodne dvije godine (dakle, april 2019. u odnosu na april 2017.) otvoreno je 15.216 novih radnih mjesta.

Da li je moglo više – vjerovatno jeste. Ali su okolnosti mogle i da nas spriječe u ostvarivanju tog cilja. Zato sam kao predsjednik Vlade zadovoljan i ponosan ostvarenim rezultatom.

Što se tiče Vašeg konkretnog pitanja – unapređenja kvaliteta života i poštovanja prava radnika, prije svega, jedna od važnijih mjera koju smo inicirali je povećanje minimalne zarade za 15%. Odnosno, sa 193 na 222 eura, uz smanjenje poreskog opterećenja rada za 2%.

I ranije sam govorio da je formalna inicijativa o povećanju minimalne zarade potekla upravo od predstavnika Vlade u decembru 2016. godine.

Usvajanjem ove odluke napravićemo prvi, ali ujedno i najznačajniji korak na povećanju minimalne zarade, što će imati direktan uticaj na oko 35.000 zaposlenih u Crnoj Gori.

U ovom Domu razmatrali ste i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini koji je Vlada utvrdila 07.03.2019. godine, a kojim se propisuje zabrana obavljanja djelatnosti trgovine na veliko i malo nedjeljom i u dane državnih i drugih praznika.

Uvođenjem neradne nedjelje u sektoru trgovine, što je inicijativa Privredne komore, jasno se precizira i osnažuje pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje 24 časa neprekidno, koji se koristi nedjeljom, a koje je definisano Zakonom o radu.

Ova mjera imaće direktan uticaj na zaposlene u sektoru trgovine kojih je oko 37.000 u Crnoj Gori.

Osim ovoga, već od januara naredne godine stopa poreza na dohodak na zarade fizičkih lica koje su iznad prosječne u zemlji, biće smanjena sa 11% na 9%, odnosno primjenjivaće se proporcionalna stopa poreza na dohodak za sve zarade u zemlji, što će doprinijeti povećanju plata za ovu prilično zastupljenu kategoriju zaposlenih.

Takođe, uvaženi poslanici, dozvolićete da podsjetim i da je izmjenom Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave od 27.03.2017. godine, izvršena i promjena radnog vremena u organima državne uprave na način da radno vrijeme počinje u sedam, a završava u 15 časova.

Ova mjera utiče na desetine hiljada zaposlenih u javnom sektoru, posebno žena i majki, i njene efekte osjećamo u brojnim društvenim i socijalnim aspektima.

Konačno, nijesu samo prava iz rada i visina zarada bili u fokusu našeg djelovanja.

Osim ovih mjera, Vlada u kontinuitetu pomaže rješavanje stambenih pitanja zaposlenih. Pa je tako u periodu od 2016. godine u prosvjeti pod povoljnim uslovima stambeno pitanje riješilo 318 zaposlenih, u policiji 717, a stambeno pitanje pod povoljnim uslovima riješili smo i za 317 zaposlenih u zdravstvu. Takođe, stambena zadruga Zdravstvo čiji su osnivači dva

reprezentativna sindikata i Ministarstvo zdravlja, u 2019. godini raspodijeliće oko 500.000 eura svojim zaposlenima.

Između ostalog, podsjećam i na Projekat 1000+, prisutan već jednu deceniju, pomoću koga su do sada 1.162 porodična domaćinstva riješila stambeno pitanje, od čega je iz javnog sektora 735 domaćinstava, a 427 porodica iz drugih društvenih kategorija.

Dakle, opet govorimo o hiljadama zaposlenih na koje su ove Vladine mjere imale direktan, i naravno pozitivan uticaj.

Poštovani poslaniče Škrelja,

Uvjeren sam da sve politike i aktivnosti koje kreira i realizuje Vlada, doprinose poboljšanju kvaliteta života zaposlenih, a posebno da svoju najhumaniju manifestaciju doživljavaju kroz vraćanje porodice u centar društvenog života.

Sa ovako definisanim radnim vremenom u javnoj upravi i precizno određenom slobodnom nedjeljom u sektoru trgovine, te sve širim dijapazonom mogućnosti za rješavanje stambenog pitanja pod povoljnim uslovima, daje se prostor zaposlenim roditeljima da provode vrijeme sa svojom djecom, a porodici da ostvaruje svoju ulogu osnovne društvene ćelije.

Uvjeren sam da 1. maj, Međunarodni praznik rada, dočekujemo sa kvalitetnim i efektivnim odlukama koje smo donijeli u interesu radnika. Kao i da ćemo u dijalogu sa našim partnerima, sindikatima i udruženjima poslodavaca, doprinijeti očuvanju rasta zaposlenosti i boljem kvalitetu života svih građana.

Hvala na pažnji.

Klub poslanika Demokratskog fronta

Andrija Mandić

POSLANIČKO PITANJE

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupština Crne Gore, u ime Kluba poslanika Demokratskog fronta predsjedniku Vlade Crne Gore Dušku Markoviću postavljam sledeće poslaničko pitanje:

U školskom brodu „Jadran”, Mornarice Crne Gore, zemlje članice NATO saveza, pronađeno je preko 50 kg kokaina, čija vrijednost na ulicama gradova EU može dostići cifru od 30 miliona evra. Da li Vi kao premijer imate saznanja da se radi o ozbiljnom kriminalnom klanu koji ima podršku u dijelu vlasti ili će opet sva krivica da se svali na vodnika?

Obrazloženje ću dati na samoj sjednici.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Poštovani poslaniče Mandiću,

Za razliku od Vas, u odgovoru koji dajem Vama i ovom Domu, držaću se činjenica, jer dozvolite da ocijenim da ni svojim pitanjem, a ni obrazlaganjem, niste pokazali da su Vam one bile u prvom planu.

Da počnemo od najvažnije činjenice: akcija kojom je osujećena kriminalna grupa da za svoje planove iskoristi Školski brod „Jadran“, jedna je od najuspješnijih zajedničkih akcija policije, specijalnog tužilaštva bezbjednosnih službi, uključujući i pripadnike Ministarstva odbrane.

Na ovaj način spriječeno je krijumčarenje oko 60 kilograma narkotika u vrijednosti od preko pet miliona eura, odnosno suzbijena šira kriminalna aktivnost koja je imala međunarodni karakter, i više aspekata kriminalnog djelovanja.

Znači – ovo je bila snažna i koordinirana akcija države i njenih udruženih institucija.

Činjenica da su nadležni organi reagovali efikasno i identifikovali osumnjičene kojima se stavlja na teret ovo teško krivično djelo, govori o profesionalnosti institucija iz sistema bezbjednosti, kao i o dosljednom sprovođenju zakona, što sam odmah i javno pozdravio.

Nažalost, kriminalne radnje se mogu dešavati svuda, pa je tako pokušana i zloupotreba Školskog broda Mornarice Crne Gore. Da ponovim, jer postoje oni kojima se mora ponavljati u svakoj prilici - odlučnom akcijom Odjeljenja za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove Ministarstva odbrane, koji su je otkrili, nadovezana je takođe efektivnom saradnjom sa Specijalnim državnim tužilaštvom, osujećen je plan organizovanog kriminala međunarodnih razmjera.

Poslaniče Mandiću,

Ono što neće proći su pokušaji uvlačenja Vojske i države u kriminalni kontekst, radi političkih ili bilo kojih drugih interesa.

Ovo jeste bio i pokušaj zloupotrebe naše Vojske, i njene reputacije, ali od strane lica koja – kad se dokaže krivica – nijesu dostojna svog vojničkog poziva.

Vjerujem da ste morali registrovati da je akcija države bila pažljivo planirana i sprovedena, bez namjere da se išta skriva ili relativizuje, uz korišćenje punih kapaciteta institucija.

A one jačaju svakog dana, i upravo to baca pravu svjetlost na naš status NATO članice, i našu sposobnost da doprinosimo kolektivnoj bezbjednosti, pa i kroz suzbijanje najtežih oblika kriminala.

Uvjeren sam i da ste sami svjesni da nam je svima u interesu upravo razvijanje takve sposobnosti države, i da ovu akciju svi treba da podjednako i snažno podržimo.

Da Vam saopštim još jednom – ne postoji kriminalni klan koji ima podršku vlasti, kao što neutemeljeno insinuirate, i nema svaljivanja krivice ni na koga, već državni organi postupaju po Ustavu i zakonu i na taj način pravda dolazi do učinilaca krivičnih djela, odnosno pripadnika kriminalnih klanova.

Ono čega ima i čega će jedino biti, jeste interes daljeg jačanja vladavine prava i efikasnog sprovođenja zakona. Crna Gora i njene institucije su pokazale da se beskompromisno i odlučno bore protiv kriminala. A ova akcija je dokaz upravo tome – a to je posvećenost, profesionalnost i odgovornost institucija i sistema bezbjednosti.

Želim ovom prilikom da Vas podsjetim na ono što namjerno prećutkujete i zanemarujete:

Akcije sprovedene za prvih tri mjeseca ove godine ukazuju na opsežne aktivnosti institucija na otkrivanju, dokazivanju i procesuiranju učinilaca krivičnih djela organizovanog kriminala, a o tome sam govorio tokom prethodnog Premijerskog sata. I to ne samo na našoj teritoriji, već svuda po svijetu, i na adresama za koje su pojedni kriminalci vjerovali da su van domašaja naših službi bezbjednosti.

Dakle – u borbi države protiv organizovanog kriminala izuzetaka ni posustajanja neće biti.

Hvala.

Klub poslanika Socijaldemokratske partije

Raško Konjević

POSLANIČKO PITANJE

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam Vam sljedeće pitanje:

Da li će Vlada odustati od povećanja cijene struje najavljenog za 1. maj?

Odgovor zahtijevam i u pisanoj formi.

OBRAZLOŽENJE

Cijena struje je početkom godine povećana 2,7% kroz povećanje nadoknade za OIE2, što značajno utiče na povećanje računa, koji su već sada među najvećima u regionu. U proteklih par godina je Vlada svojim odlukama značajno uticala na pogoršanje standarda građana, kroz povećanje stope PDV-a, povećanje akciza na gorivo i ostalu akciznu robu i što je u istom periodu prosječna plata porasla samo za 0,2%, rast penzija je minimalan, a zbog inflacije realni prihodi građana su sve manji i manji. Pri tome Vlada ne prihvata našu i inicijativu sindikata za povećanje minimalne zarade sa 193 na 250 eura.

Takođe, za prosječnu platu u Crnoj Gori se može kupiti 6.083 kWh, Austriji za njihovu prosječnu platu 14.525 kWh, a u Ukrajini koja ima duplo manju prosječnu platu 8.411 kWh, a kroz najavljeno povećanje će se broj kWh koje možemo kupiti u Crnoj Gori smanjiti. Kad uzmemo u obzir da je protekle godine državna kompanija EPCG A.D. ostvarila preko 44 miliona eura profita, a država je vlasnik 80% akcija, odluka o povećanju električne energije za 6% je suštinski odluka Vlade kao većinskog vlasnika i od nje Vlada može odustati, ukoliko ima za cilj poboljšanje standarda građana.

ODGOVOR PREDsjedNIKA VLADE

Poštovani poslaniče Konjeviću,

Drago mi je da danas u Parlamentu razgovaramo oko ovog izuzetno važnog pitanja. Ali na početku, jednako je važno da jasno razdvojimo nadležnosti i uticaj na cijenu električne energije u Crnoj Gori, jer stalno govorite „Vlada, Vlada, Vlada treba da uradi to i to...“. Vi odlično znate, kao neko ko je obavljajući različite društvene funkcije uticao na kreiranje zakonodavstva u ovoj oblasti, da je pitanje definisanja cijene struje koju prodaje Elektroprivreda u nadležnosti nezavisnog regulatora, koji svoj posao radi na osnovu jasnih i detaljnih metodologija.

Ono sto jeste u nadležnosti Vlade, to je određivanje naknade za obnovljive izvore energije, koju u zavisnosti od ulaska u sistem investicija u ovoj oblasti, Vlada definiše prema takođe odgovarajućoj metodologiji.

Kao što smo i obećali na početku ove godine, sagledavali smo u prethodnom periodu sve mogućnosti kako bi pravično rasporedili teret obnovljivih izvora na sve potrošače. U tom smislu, želim da Vas obavijestim da će Vlada od 1. juna ove godine ukinemo naknadu za obnovljive izvore jedan i da taj trošak umjesto potrošača plaća Vlada iz sredstava prikupljenih od zagađivača, a kroz akcizu na uglj.

Ova stavka čini oko 5% računa potrošača koji troše do 30 eura mjesečno ili oko 1,5% računa potrošača koji troše do 100 eura. Dakle, ukidanjem ove naknade, koja će se ubuduće finansirati od strane zagađivača (emitera ugljen-dioksida) računi će biti manji između 1,5% i 5%, što je jedno od najvećih zabilježenih umanjenja računa.

Vjerujem da je ovo odgovoran pristup, i ako EPCG ostane pri sadašnjem predlogu tarifnih modela, uz eventualno novo odlaganje do početka primjene obračuna sa ukinutom naknadom, postići ćemo da kumulativni efekat bude 2,5 do 5% sniženja cijene za prosječne račune do 30 eura; da gotovo isti ili nešto niži računi budu za potrošače koji troše do 60 eura u prosjeku, i svega oko 1% poskupljenja za potrošače koji troše 100 eura na mjesečnom nivou.

S druge strane, želim da saopštim opredjeljenje Vlade da kroz svoju politiku štiti najosjetljivije kategorije našeg stanovništva. Zato danas, kroz dvije grupe programa, Vlada subvencionira račune za utrošenu električnu energiju za oko 17.000 domaćinstava. O tome niko ne priča, kao

da se to ne dešava i kao da to nije naš novac. Prvi put su prepoznate i one kategorije kupaca, koje nikada ne mogu biti isključene sa mreže, bez obzira na eventualni dug.

Ovo, a nikako proizvoljnost i jednokratnost, jeste odgovorna politika u energetici, i odgovoran odnos prema građanima kao potrošačima!

Kad govorimo o Elektroprivredi crne Gore, vjerujem da je ova Vlada pokazala kako se na ispravan način upravlja nacionalnim preduzećem u kojem imamo vlasništvo. Povratili smo vlasništvo nad Elektroprivredom na skoro 80%, dok se do kraja godine očekuje postizanje 100% vlasništva. Ta aktivnost koštaće je 230 miliona i nikako nije opteretila ni budžet ni građane.

Da vam saopštim dalje – državna Elektroprivreda je pokrenula investicioni ciklus poslije deset godina. Već idući mjesec očekujemo raspisivanje tendera za ekološku rekonstrukciju Prvog bloka Termoelektrane, u junu potpisivanje ugovora za izgradnju vjetroelektrane Gvozd i rekonstrukciju hidroelektrana Perućica i Piva, a do kraja godine početak izgradnje solarne elektrane Briska Gora. Paralelno sa ovim projektima, vrijedno se radi na pripremi za gradnju hidroelektrane Komarnica.

Poslaniče Konjeviću,

Kao što znate, sve ovo nije moguće uraditi ako bi cijenu električne energije za sve kategorije potrošnje trajno održavali ispod tržišne. To bi zapravo bilo kreditiranje trenutnih političkih ambicija ili potreba, a na račun generacija koje dolaze.

Kada je u pitanju dio vašeg obrazloženja koji se odnosi na državno vlasništvo u Elektriprivredi Crne Gore, teško je izbjeći utisak da bi izgleda bilo prihvatljivije dozvoliti stranom investitoru da ostvari profit povećanjem cijene struje, nego to isto omogućiti crnogorskoj elektroprivredi.

Jasan stav Vlade je da ničim nećemo favorizovati državna preduzeća u odnosu na njihove privatne konkurente, ali isto tako nećemo dozvoliti ni da državno vlasništvo bude ograničenije za naša privredna društva i njihovu razvojnu strategiju.

Konkretno, navedena 44 miliona eura profita u hidrološki povoljnoj godini, minimalni su očekivani prinos kompanije čija je nominalna vrijednost 855 miliona eura. A takva vrijednost kapitala, i ta iskazana dobit, garantuje prikladan kreditni rejting i adekvatan investicioni potencijal kompanije.

Odavno nijesmo Elektroprivredu imali u ulozi investitora, sada to imamo. Stoga ne brinite ni o sadašnjoj ni o budućoj dobiti države, koju ćemo kao vlasnici svakako upotrijebi namjenski – za dalji razvoj sistema i usluga, i podršku osjetljivim kategorijama.

Vlada će nastaviti da insistira na realizaciji strateških prioriteta – razvoja i pouzdanog napajanja električnom energijom svih potrošača po optimalnim cijenama.

Uvažavajući činjenicu da eventualna poskupljenja mogu negativno uticati na standard pojedinih kategorija stanovništva, Vlada je, kao što vidite, već odgovorno pristupila mogućem rješenju i svojom odlukom, koju najavljujem, će od 1. juna omogućiti i građanima da ne osjete promjene cijena od strane Elektroprivrede, a istovremeno i uslove da Elektroprivreda nastavi sa svojim investicionim ciklusom. Vjerujem da se dobra politika Vlade ogleda i u tome da prati mogućnosti građana i u takvom ambijentu istovremeno razvija ekonomiju.

Siguran sam da smo u tom smislu našli pravu mjeru i ovom odlukom.

Hvala na pažnji.

Klub poslanika Bošnjačke stranke, koalicije „Shqiptaret te vendosur – Albanci odlučno“ – Forca, DUA i AA i Hrvatske građanske inicijative

Genci Nimanbegu

POSLANIČKO PITANJE

Poštovane kolegice poslanice,
Poštovane kolege poslanici,
Poštovani predsjedniče Vlade,
Poštovane članice Vlade i članovi Vlade

Prvo želim svim vjernicima čestitati katolički Uskrs, koji je bio prošle sedmice, i Uskrs koji slijedi svim pravoslavnim vjernicima. Ovo je prilika da na javnoj sceni svim vjernicima čestitamo da u zdravlju, veselju i porodičnoj harmoniji dočekaju taj praznik.

Poštovani predsjedniče Vlade,

u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore kao ovlašćeni predstavnik Kluba Bošnjačke stranke, koalicije „Shqiptaret te vendosur“ – Forca, DUA i AA i Hrvatske građanske inicijative upućujem sljedeće pitanje:

Poštovani predsjedniče,

Što Vlada Crne Gore namjerava da uradi u slučaju dvije neuspješne privatizacije hotela na teritoriji Opštine Ulcinj i to: privatizacije hotela Galeb (bivšeg hotela jer je on uništen već 11 godina) i hotela LIDO kao i zauzimanja lokaliteta Suka zbog lošeg ugovora o zakupu između JP Morsko dobro i kompanije Stars of Montenegro, još od 1999/2000 god. (lokacija bivšeg Hotela Jadran, hotel porušen u zemljotresu 1979. godine)?

OBRAZLOŽENJE

Poštovani predsjedniče, pitanja koja se tiču sudbine loših privatizacija u turizmu postavljam redovno, i to već četiri puta ministarstvu turizma samo u mandatu Vaše Vlade. Kako se radi o

tri ugovora koji imaju i različitu problematiku ipak cijenim da je potrebno da se o sva tri slučaja upozna javnost istovremeno. Kako su odgovori od strane ministarstva samo opis hronoloških pravnih radnji koje su preduzete bilo od privatizacionih kompanija bilo organa Vlade Crne Gore, ocjenjujem da je potrebno da se sa mjesta koji nesumnjivo ima najviše kapaciteta u Vladi Crne Gore saopšti ovom domu, a posebno građanima što očekivati oko ovih pitanja.

Koje aktivnosti je Vlada Crne Gore je preduzela kako bi raskinula nerealizirani ugovor o privatizaciji Hotela „Galeb“ u Ulcinju? Što su uradili Sekretarijat za razvojne projekte i Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore na realizaciji zaključaka broj 08/58 od 10. marta 2016. godine? Koji su nalazi Kontrolora za praćenje realizacije šest privatizacionih ugovora iz oblasti turizma koji je zaključen 28. maja 2018. godine? Da li je Vlada dobila odgovor na žalbu koja je uložena Privrednom sudu, od strane Javnog preduzeća Morsko dobro, na njihovu presudu da odbijaju raskid ugovora za lokalitet Suka (Jadran)?

Na kraju predsjedniče Vlade da li nam možete saopštiti što namjeravate da sprovedete u narednom periodu u vezi „Galeba“, „Lida“ i „Jadrana“?

Poštovani predsjedniče Vlade,

važnost ovih pitanja je veoma velika. Vladavina prava je osnovni element demokratskog razvoja jednog društva i normalno je da ako ova pitanja ne rješavamo brzo ona se automatski vraćaju kao rekaobih politički teret nama koji radimo na javnoj sceni. Ne bih želio demagoški profitirati na ovim pitanjima jer apsolutno da smo i mi članovi i ove Vlade čiji ste Vi predsjednik. Ali smatram da mi kao poslanici trebamo stalno insistirati na realizaciji onoga što je naš politički cilj, a to je uspješni život građana Crne Gore.

ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Uvaženi poslanice Nimanbegu,

Pozdravljam Vaše interesovanje da razgovaramo o izazovima u realizaciji tri projekta koji po obimu očekivanih investicija imaju potencijala da budu razvojna prekretnica Ulcinja, da obogate turističku ponudu, i doprinesu zapošljavanju naših građana.

Ova tri projekta – Galeb, Lido i Jadran – svaki sa svojim specifičnostima, imaju jednu zajedničku, ali nepopularnu odrednicu koju ste spomenuli u obraćanju, a sa kojom moram biti saglasan – u pitanju su nažalost neuspješni primjeri potencijalnih razvojnih projekata.

U slučaju Galeba i Lida započeti u vidu privatizacije kroz stečajni postupak, a u slučaju Jadrana u vidu dugoročnog zakupa morskog dobra. Sva tri projekta pokrenuta su prije 10 ili više godina, ali još uvijek nijesu dali očekivane pozitivne efekte za lokalnu zajednicu, odnosno državu.

Tim prije što su zamišljeni ambiciozno, kategorisani sa četiri ili pet zvjezdica, uz planirane investicije od procijenjenih 70 miliona eura na lokaciji Hotela „Galeb“, 33 miliona eura na lokaciji Hotela „Jadran“ i 35 miliona eura na lokaciji Hotela „Lido“.

Ugovorne strane u slučaju Galeba i Lida bili su Privredni sud, odnosno stečajni upravnik i kupac imovine, te su zbog toga mogućnosti formalnog djelovanja Vlade u bile ograničene i pored naglašene zainteresovanosti da se ovi razvojni projekti realizuju u skladu sa očekivanjima.

Međutim, svjesni smo da je razvoj Ulcinja na strateški i održiv način značajan za razvoj cijele Crne Gore i da ovaj grad vrlo brzo treba da zauzme mjesto u vrhu opština po stepenu razvijenosti. Upravo zbog toga rješavanje brojnih otvorenih pitanja na ovim projektima bilo je i ostaje u fokusu ove Vlade.

Gospodine Nimanbegu,

Kao što ste i sami kazali, Ministarstvo održivog razvoja i turizma u prethodnom periodu Vas je detaljno informisalo o hronologiji postupanja i statusima realizacije ovih projekata. I tu nema ništa novo.

Stoga će fokus mog izlaganja biti posvećen esenciji izazova u svakom od njih, i daljim koracima koje planiramo preduzeti.

U cilju realizacije Zaključka Vlade Crne Gore od 10. marta 2016. godine, angažovan je pravni savjetnik koji je pripremio analizu obaveza ugovornih strana i preuzetih aktivnosti obje ugovorne strane u slučaju hotela Galeb, a kojom je dat pregled mogućih postupaka raskida ugovora, kao i pravne posljedice raskida. U navedenoj analizi, između ostalog, ukazano je na postojanje zabilježbe hipoteke na zemljištu koje je u državnom vlasništvu, a na kome je kupac imao upisano pravo korišćenja.

Nakon što je dostavljena potvrda Privrednog suda Crne Gore o isplaćenju tržišnoj naknadi u postupku stečaja, kupcu je omogućeno da početkom 2019. godine podnese zahtjev Komisiji za imovinska pitanja Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte za pretvaranje prava korišćenja u pravo svojine na zemljištu nekadašnjeg Hotela „Galeb”. Taj postupak pred Komisijom je u toku, i nadam se da će brzo biti okončan.

Nalazi Kontrolora za Ugovor o kupoprodaji Hotela „Galeb” su, u najkraćem: da je kupac uplatio kupoprodajnu cijenu u iznosu od 5,7 miliona eura u skladu sa rokovima predviđenim Ugovorom, da je blagovremeno dostavio garancije i u potpunosti ispoštovao Socijalni program u iznosu od 1,7 miliona eura, ali da investiciju nije realizovao u skladu sa Investicionim planom zbog kašnjenja lokalne samouprave u obezbjeđivanju planskih pretpostavki za realizaciju projekta.

Nažalost, a to želim da saopštim baš ovdje, Opština Ulcinj je prostorno-plansku dokumentaciju donijela tek poslije šest godina od dana zaključenja Ugovora, što je onemogućilo kupca da investira Ugovorom utvrđeni iznos.

Kada je u pitanju realizacija Ugovora o kupoprodaji Hotela „Lido” na Velikoj plaži, nalazi Kontrolora potvrđuju da je kupac i u ovom slučaju u cijelosti uplatio kupoprodajnu cijenu u iznosu od 10,8 miliona eura u ugovorenom roku, da je ispoštovao Socijalni program, ali da investicija nije realizovana u skladu sa Investicionim planom, između ostalog, jer je početak

investicionih obaveza iz ovog Ugovora vezan za obavezu države da u saradnji sa opštinom Ulcinj riješi najmanje 75% ekološkog problema kanala Port Milena.

U ovom trenutku u završnoj fazi je sprovođenje tenderske procedure za izgradnju kanalizacione mreže naselja Kodra, Totoši, Bijela Gora, Bratica, koja gravitiraju kanalu Port Milena, čije nepostojanje je bilo glavni uzrok ovog ekološkog problema.

Osim angažovanja na rješavanju ovog komunalnog i ekološkog problema, Vlada je donijela i inoviranu plansku dokumentaciju za lokaciju Hotela „Lido“, čime je još jednom iskazala posvećenost stvaranju svih preduslova za dugo očekivanu realizaciju ovog projekta.

Po pitanju Vašeg interesovanja za parnicu koju Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom vodi pred Privrednim sudom u cilju raskida Ugovora o dugoročnom zakupu lokacije bivšeg Hotela „Jadran“, informišem Vas da pravosnažna presuda po ovom predmetu još nije donijeta.

Privredni sud je donio presudu 24.11.2017. godine u korist Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, ali je odlukom Apelacionog suda od 25.01.2018. godine ona ukinuta i predmet vraćen istom sudu na ponovni postupak.

Ono što dodatno zabrinjava u navedenom projektu je takođe uočena inertnost lokalne samouprave prilikom postupanja po preporukama Vlade u cilju uklanjanja objekata sa Rta Bratislava, a kako bi se stvorili uslovi za turističku valorizaciju ovog lokaliteta.

Napominjem da je država preko Javnog preduzeća Morsko dobro uložila pola miliona eura u izgradnju stambenog objekta za potrebe zbrinjavanja 13 porodica sa lokacije hotela Jadran, ali su izostale aktivnosti lokalne samouprave kojima bi proces oslobađanja lokacije i formalno bio okončan.

Uvaženi poslanice,

Vi kao Ulcinjanin znate da su razvojne perspektive te opštine izuzetne, ne samo u crnogorskim okvirima, nego i šire. Tim prije, obavezni smo na odgovoran pristup i na državnom, i posebno na lokalnom nivou. A on mora biti ne samo administrativan, nego suštinski i domaćinski kad je u pitanju rješavanje razvojnih prioriteta jednog tako reprezentativnog grada.

Dakle, država je u prethodnom periodu obezbijedila povoljne uslove za ulaganje u visokokvalitetne hotelske kapacitete, a njihovu atraktivnost smo dodatno podigli i nedavnim započinjanjem razvojnog programa ekonomskog državljanstva radi investiranja.

Na samom kraju, podijelio bih sa Vama moje viđenje zavidne turističke tradicije Ulcinja koja predstavlja pouzdanu osnovu za privlačenje investitora sa jasnom vizijom i potencijalom.

Takve investitore želimo u Ulcinju, želimo ih upravo na ove tri lokacije, a Vlada će postupati partnerski prema svima koji su spremni da svoj kapital ulažu u održive razvojne projekte.

Zahvaljujem na pažnji!

Klub poslanika Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore

Boris Mugoša

POSLANIČKO PITANJE

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje, na Petoj - posebnoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja 24.04.2019. godine, predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Koje mjere Vlada Crne Gore preduzima u cilju smanjenja visokog spoljnotrgovinskog deficita, odnosno podizanja konkurentnosti i povećanja izvoznog kapaciteta crnogorske privrede?

Značajan izazov, kada je u pitanju potreba intenzivnog ekonomskog razvoja, svakako je i dugogodišnji problem visokog deficita u spoljnotrgovinskoj robnoj razmjeni, odnosno niske pokrivenosti uvoza izvozom.

Molim Vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Poštovani poslaniče Mugoša,

Hvala što ste ponovo otvorili ovo važno pitanje i dali mi priliku da naše građane i ukupnu javnost još jednom podsjetim na neophodnost snažnijeg sučeljavanja sa slabostima naše ekonomije.

Uvjeren sam da kao društvo stvaramo manje nego što možemo i da to samo po sebi povlači i nedovoljnu konkurentnost i neefikasnu valorizaciju razvojnih resursa.

I sve dok tema jačanja izvoznog potencijala ne postane fokus svih segmenata društva, o njoj se moramo starati svakodnevno, gradeći sposobnost da svi ekonomski i socijalni akteri u tom procesu pronađu svoje mjesto.

Pitanje smanjenja spoljno-trgovinskog deficita i povećanja konkurentnosti jeste prioritet Vlade u cjelini, a posebnu odgovornost nosi više njenih resora.

Ali ovo pitanje podjednako mora biti prioritet i privrednika i zaposlenih i asocijacija poslodavaca i sindikalnih organizacija. Interes nam je da građanima kroz primanja podijelimo novu vrijednost, a možemo je raspodijeliti samo ako je prethodno stvorimo.

Prije nekoliko mjeseci sa ovog mjesta podijelio sam sa poslanicima i planove, ali i konkretne korake koje je Vlada već preduzela kada je u pitanju suočavanje sa spoljno-trgovinskim deficitom u oblasti poljoprivrede i energetike.

Zaključenim ugovorima za dugoročni zakup poljoprivrednog zemljišta, kao i ugovorom o zakupu zemljišta u svrhu izgradnje solarne elektrane na Briskoj gori, Vlada je napravila iskorak

i iz uloge kreatora poslovnog ambijenta, prešla u ulogu investitora, odnosno vlasnika imovine koji želi da je stavi u funkciju i od nje dobije novu vrijednost.

Ali prije svega, kroz taj koncept poslali smo jasnu poruku da svaki pedalj naše zemlje ima vrijednost, i da mora biti valorizovan na održiv i efikasan način.

A kakva je zbilja naših gradova i sela, kada se okrenemo oko sebe: Porodična imanja zarastaju u korov, građevinsko zemljište nerazumno dugo čeka valorizaciju, prirodni resursi čame, državne kompanije ne izlaze na tržište kao investitori, ili vjeruju da nijedan drugi investitor nije bolji od njih samih.

Ovo je vrijeme kad moramo mijenjati pristup, i našu viziju postavljati u skladu sa trendovima velikih tržišta i globalnih ekonomija.

Kada je u pitanju državna imovina, Vlada će davati prioritet njenoj valorizaciji. Ali ne smiju to zaboraviti ni drugi. Ministarstva koja imaju direktnu nadležnost motaju biti na raspolaganju preduzetnicima, jer su linije i programi budžetske podrške obezbijeđeni. I sve to ima smisla samo ako će od toga imati koristi građanin, i njegova porodica.

U saradnji sa Privrednom komorom i u partnerstvu sa trgovačkim lancima i proizvođačima, u toku 2018. godine pokrenut je program promocije proizvoda pod nazivom „Kupujmo domaće“, koji ima za cilj da se u trgovinama nađe što veći broj konkurentnih proizvoda, sa posebnim akcentom na manje proizvođače.

Svakog dana radimo i na stvaranju uslova za što jeftiniji plasman crnogorskih usluga na inostrana tržišta. Zbog toga je Crna Gora aktivno učestvovala u pregovorima o liberalizaciji trgovine uslugama kroz zaključivanje CEFTA Dodatnog Protokola 6.

Tokom 2019. godine, Ministarstvo ekonomije sprovodiće „Program za unapređenja konkurentnosti privrede“, sa dvije linije stručne, i čak šest linija finansijske podrške: unapređenje inovativnosti, uvođenje međunarodnih standarda, za modernizacija prerađivačke industrije, razvoj klastera, podsticaj direktnih investicija i razvoj zanatstva.

Za ove svrhe opredijelili smo ukupno 1,64 miliona €.

Kao što vidite, Vlada djeluje na više ravni, i one su gotovo uvijek izvozno orijentisane.

Poslije dužeg vremena, bilježimo značajne rezultate na strani izvoza, Vi ste o tome govorili detaljnije i hvala Vam na tome, pa u IV kvartalu 2018. godine crnogorski izvoz iznosi 106 miliona eura, što je u poređenju sa IV kvartalom 2017. godine porast od skoro 9%, Vi ste rekli 8%, ali svejedno dobar trend. Analizirajući ove podatke, raduje činjenica da se uvoz hrane i životinja u 2018. godini smanjio za 4% što je posljedica Vladinih politika usmjerenih na proširenje proizvodne baze i povećanje finalizacije proizvoda u sektoru poljoprivrede. Takođe, i izvoz hemijskih proizvoda značajno se povećao, i to za skoro 70% – u prvom redu medicinski, farmaceutski i drugi hemijski proizvodi.

Dakle, uz adekvatno uključivanje svih partnera, a posebno socijalne i biznis zajednice, neupitno je očuvanje i dalje unapređenje visokih stopa rasta naše ekonomije, povećanje izvoznog potencijala, a samim tim i poboljšanje uslova rada i kvaliteta života u Crnoj Gori.

Samo na taj način primjeri poput ponovo otvorene fabrike mineralne vode „Rada“ u Bijelom Polju, gdje smo imali situaciju da smo svake godine izdvajali osam miliona eura za uvoz kisjele vode, pored našeg izvora koji je najbolji u regionu, ili uskoro očekivanog novog pogona za proizvodnju aluminijumskih legura u Podgorici, mogu postati naša ekonomska stvarnost. Dakle, sasvim sam siguran, a mislim da je ministarka Sekulić jutros bila na otvaranju jednog od pogona u Aluminijskom kombinatu, za godinu i po ćemo imati u tom sektoru industrijske proizvodnje preko 300 miliona dolara izvoza. I još jedan podatak, ne znam da li ste ga vi komentarisali, nijesam uspio da registrujem, odnos između uvoza i izvoza u IV kvartalu 2018. godine bio u korist izvoza. Ne znam da li ću biti precizan u podacima, uvoz je rastao po stopi negdje oko 6%, a izvoz je rastao po stopi blizu 18%. Dakle, i to pokazuje da ovi naši napori daju rezultate i hvala Vam što ste još jednom otvorili ovo važno pitanje za crnogorsku ekonomiju, ne samo za crnogorsku ekonomiju nego i za sve nas.

Hvala Vam!

Posebni klub poslanika

Aleksandar Damjanović

POSLANIČKO PITANJE

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću, predsjedniku Vlade Crne Gore postavljam sljedeće pitanje:

„Šta Vlada Crne Gore namjerava da preduzme u vezi enormnih troškova državnog budžeta, kao posljedice pravosnažnih sudskih presuda na osnovu kojih se isplaćuju odštete sve većem broju lica protiv kojih su podignute optužnice, a u sudskom postupku nije dokazana krivica tih lica? Da li će se preduzeti mjere političke, odnosno pravne odgovornosti u tužilaštvu odnosno pravosuđu zbog milionskih šteta po budžet države, i da li svojevrsno vd stanje u kojem se nalazi crnogorsko tužilaštvo odnosno pravosuđe, doprinosi ovim negativnim tendencijama?“

ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Na početku poslaniče Damjanoviću,

Dobio sam Vaše pismo, pročitao sam ga i moji saradnici su dobili obavezu da planiraju naš razgovor na ove teme jer mislim da su i kompleksne i važne i ne mogu se sveobuhvatno obraditi u okviru Poslaničkog pitanja i vjerujem da ćemo imati priliku veoma brzo da o tome razgovaramo i da zaista vidimo da li ima prostora da neke naše politike unaprijedimo i primjerimo ih našim potrebama.

U obrazloženju Vašeg pitanja otvorili ste i gubitak radnih sporova pred sudovima od strane države, u postavljenom pitanju nijeste, tako da se u odgovoru toga nijesam držao ali možemo nastaviti kasnije razgovor i na tu temu jer sam potpuno saglasan sa njom.

Dakle, podsjetiću Vas da je sud samostalan i nezavisan i da sudi na osnovu Ustava, zakona i potvrđenih i objavljenih međunarodnih ugovora, a da nezavisnost i samostalnost sudova i sudija obezbjeđuje Sudski savjet, kao samostalan i nezavisan organ.

Takođe, da državno tužilaštvo, kao jedinstven i samostalan državni organ, vrši poslove gonjenja učinilaca krivičnih djela i drugih kažnjivih djela koja se gone po službenoj dužnosti, i da njegovu samostalnost obezbjeđuje Tužilački savjet.

Zajednički smo u ovom istom Parlamentu postigli širok konsenzus oko pitanja ustavne pozicije ovih institucija, pa neću dodatno elaborirati da nema odgovornosti Vlade za posao sudija i državnih tužilaca.

Međutim, ono što jeste u nadležnosti Vlade, to i sprovodimo, a to je jačanje vladavine prava kao preduslov ekonomskog i društvenog razvoja Crne Gore.

Vlada je kao jedan od aktera sveobuhvatne reforme pravosuđa, svakako zainteresovana da svi troškovi, pa i troškovi sudskog postupka na koje ukazujete, budu manji i vjerujemo da ćemo u narednom periodu do toga i doći.

Ne samo Vlada, već smo svi dužni da uvažimo kontekst i pojave vremena u kojem živimo. Dakle, ne miješajući se u rad sudova i državnog tužilaštva, već im dajući neophodnu potporu, svjesni smo činjenice da su se pojavili i novi oblici kriminaliteta, kao i vršenje krivičnih djela na način koji je vrlo teško otkriti i potkrijepiti dokazima.

Ako bi državni tužioci pokretali postupke samo u onim slučajevima kada su 100% sigurni da će uspjeti da dokažu krivicu, onda bi i optužnice bile presude. Ne treba ni zanemariti činjenicu da svaka optužnica mora da bude potvrđena od strane suda, i da upravo ta provjera potvrđuje osnovna načela pravne države u krivičnom postupku.

Kada je u pitanju statistika, poslaniče Damjanoviću, tokom 2018. godine Državno tužilaštvo ostvarilo je izuzetno visok procenat potvrđenih optužnica, tako što je u postupku sudske kontrole potvrđeno skoro 98% njih, a procenat osuđujućih presuda takođe je visok i iznosi skoro 91%. Oslobođajućom presudom riješeno je manje od 4% optuženja, a odbijajućom manje od 2% optuženja.

Statistika je ohrabrujuća, a u onom dijelu u kojem to nije po mjeri laika – kazaću da pravosnažne oslobađajuće presude treba posmatrati upravo kao dokaz kvaliteta sistema, a ne kao njegovu anomaliju. Jedino u sistemima prijekih sudova svi postupci završavaju se osuđujućim presudama.

Ovim sam iscrpio prvi dio odgovora na Vaše pitanje, pa prelazimo na njegov drugi aspekt – a to je očigledno pitanje izbora članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

Gospodine Damjanoviću,

Crnogorsko pravosuđe ne nalazi se ni u kakvom VD stanju koje bi na bilo koji način negativno uticalo na ostvarivanje njegove ustavne i društvene uloge.

Parlament ima dovoljno instrumenata i da odgovori na pitanja iz nadležnosti pravosuđa, pa i da dobije činjenice i pokazatelje i prije razmatranja godišnjih izvještaja.

Ali upravo da rad pravosuđa ne bi bio blokiran Vlada je predložila deblokirajući mehanizam, koji je kao izmjena zakona o Sudskom savjetu potvrđen od strane Venecijanske komisije, budući da se u Parlamentu nije dostigla neophodna dvotrećinska većina za izbor četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

Da pojednostavimo – nijesmo željeli da osjećaj sigurnosti većinske Crne Gore, koja je dala mandat za većinu u Parlamentu, oličen u svjetlu nezavisnog sudstva, ostane mrtvo slovo na papiru zbog volje ili političke neodgovornosti poslaničke manjine.

I da dodatno otvorimo taj pogled: da li bih volio da imamo dvotrećinsku većinu za izbor članova Sudskog savjeta – naravno da bih. A da li treba beznadežno da kukamo nad činjenicom da takve većine u jednom trenutku nije bilo – svakako da ne treba.

Zbog toga bih iskoristio ovu priliku da pozovem sve poslanike da izbor članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika i izbor Vrhovnog državnog tužioca ne budu predmet političke neprincipijelnosti ili uslovljavanja. Jer je to samo po sebi u suprotnosti sa temeljnim principima pravosuđa, odnosno ulogom državnog tužilaštva.

Samo izbor zasnovan na kriterijumima ličnog i profesionalnog integriteta jeste interes Crne Gore i njene demokratije, i kao takav on treba da nadilazi partijske i kratkoročne političke interese.

Smatrajući ova pitanja važnijim od iznosa novčanih davanja koja se iz budžeta vanredno izdvoje za rad sudova i tužilaštva, želim da poručim da i zakonodavna, i izvršna i sudska vlast moraju biti odgovorne građanima. Samostalnost je uslov efikasnosti svake od njih, a međusobna kontrola garant njihove odgovornosti.

I da ne mislite da želim da preskočim, visina izdvajanja odnosno troškova koje država plaća po osnovu izgubljenih sporova u sudskim postupcima je neprihvatljivo velika. Od prvog dana mandata se bavimo tim problemom veoma odgovorno i na osnovu sveobuhvatnih informacija koje nam priprema Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa. U jednom trenutku koliko smo bili zanešeni potrebom da stanje mijenjamo i da ukažemo na taj problem prekršili smo i Zakon, pa smo i objavili sve one koji tuže državu. Rečeno mi je da smo pogriješili. Prihvatili smo tu grešku

ali smo htjeli da kažemo da tu ima opravdanih zahtjeva, većinom opravdanih zahtjeva, ali istovremeno ima sračunatih sporova za ostvarivanje dobiti, odnosno zarade koja ne pripada, na teret države. To je bio glavni razlog. Želim takođe da Vam kažem da smo nastavili nakon toga upozorenja sa internim raspravama na tu temu i na današnji dan bilježimo ozbiljan napredak i smanjene troškove po tom osnovu. Poseban rezultat su tu napravili Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije i neka druga ministarstva i nastavićemo na tome, ali, završavam sa ovim, ovo je pitanje vladavine prava, ovo nije pitanje novca, ovo je pitanje vladavine prava, primjena zakona i odgovornog odnosa prema službenicima i njihovim pravima na koja imaju pravo i koja ostvaruju u radnom statusu. Nećemo dozvoliti da bilo koji funkcioner, bilo kojeg nivoa, iz ličnog odnosa kaže: „Neću ti izvršiti pravosnažnu odluku suda pa ne znam šta da se desi.“ To više ne može biti u administraciji! Za to se mora odgovarati. Kao što ćemo se boriti protiv svih onih koji na račun budžeta realizuju biznis. Mi danas moramo imati i posebnu službu, ogromnu službu da odgovaramo na fotokopirane zahtjeve nevladinih organizacija za pristup informacijama. Ne možemo stići da odgovorimo na svaki od njih. Kada ne stignemo, onda se podnosi tužba u Upravnom sudu i to ima advokatsku tarifu. Dakle, mi imamo hiperprodukciju tih zahtjeva po Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, ne da bi se državna administracija učinila transparentnom i odgovornom, nego da bi se ostvario biznis. I to ne govorim prvi put ovdje, to sam govorio predstavnicima Evropske komisije ukazujući na devijaciju Zakona i slabosti po budžet koje nastaju po tom osnovu. Na to ćemo ukazivati i ubuduće.

Hvala Vam!